

бъде окончателно подредена и богата сбирка от змии и влечуги. Тоя отдѣлъ на музея благодарение на подреждането му въ ново подходно помещение е сега най-красивия въ Музея; подреденитѣ въ него сбирки, поставени въ херметически затварящи се стъклени витрини, прави импозантно впечатление не само като наученъ обектъ, но и като художествено съчетание. На първо място сѫ подредени тута отрознитѣ змии въ 118 екземпляра, художествено препарирани и подредени. Етикетитѣ поставени върху препаратитѣ, на които етикети е означено кѫде змията е уловена, отъ кого, презъ кое време, какво е нейното разпространение и пр., не сѫ ръкописни, а сѫ напечатани въ собствената на Музея печатница. На много отъ тия етикети се чете името на Негово Величество Царь Борисъ III, който е отличенъ познавачъ на нашитѣ и чуждестранни змии. Тука сѫ напр. уловенитѣ отъ Него по височинитѣ на Пиринъ-планина, 2 черни усойници, които сѫ голѣма рѣдкостъ въ България. Тука на пръвъ планъ е и една дѣлга до 1 метъръ пепелянка, която е най-голѣмата уловена до сега. Тука сѫ изложени и 30 екземпляра отъ обикновена усойница, която прилича на пепелянката, обаче нѣма рогче на музуната си. Между препаратитѣ сѫ поставени и красиви, направени върху живи змии фотографии.

Наредъ съ отровниците сѫ голѣмитѣ наши смокове представени тута съ 5 вида въ 48 екземпляра, нѣкои дѣлги близо 2 метра. Тѣ сѫ неотровни но често се спускатъ върху преследващия ги човѣкъ и яростно се бранятъ чрезъ хапене. До тѣхъ сѫ синорницитѣ, стрѣлиците, пѣсъчниците, слѣпите змии и най-после голѣмата сбирка отъ водни змии на брой 126 препарата. Цѣлата сбирка отъ змии брои 1800 екземпляра. Не по малко богата е и сбирката отъ гущери, а не сѫ пропуснати и нашитѣ жаби, тритони, саламандри и костенурки. Тука сѫ и голѣмитѣ черноморски костенурки, за които по рано никой и не допускаше че се срѣщатъ въ Черно море.

Не по-малко добре разработена е и сбирката отъ риби (*Pisces*). Повече отъ 2000 екземпляри сладководни и морски риби отъ нашитѣ води, принадлежащи близо на около 200 видове, сѫ подре-

дени по единъ образцовъ начинъ. Това е най-новия отдѣлъ на Царскиятъ Естествено-Исторически Музей. Сбирката отъ риби е дала материалъ за нѣколко научни публикации, въ които сѫ изложени особеноститѣ и новоститѣ на нашата ихтологична фауна.

Жално е че много отъ съхраненитѣ въ Музея сбирки не могатъ да бѫдатъ изложени за виждане отъ посетителитѣ и то само поради липса на място. Старото здание на Музея е не само тѣсно и непригодно за съхранение на такива сбирки. Поради това и грамадната сбирка отъ настѣкоми е подредена въ едно специално друго здание за сега недостъжно за посещения отъ широката публика.

Въ най-ново време е модерно подреденъ ботаническиятъ отдѣлъ на Музея. Неговия хербарий е нареденъ въ 2 голѣми зали съ по 36 шкафове а до хербариума сѫ уредени 2 модерно обзаведени лаборатории. По съхраненитѣ тука ботанически сбирки сѫ написани множество научни трудове, а още нѣколко бѫдещи поколения наши ботаници ще има да работятъ върху тѣхъ.

И когато човѣкъ гледа тута подредени тия научни богатства, вижда, колко малко познава природата на родината си! Тукъ ще видите даже виши животни, които никога не бихме допустнали, че се срѣщатъ въ нашитѣ предѣли, ще видите нашата морска фауна, за която почти нищо не знаемъ; ще видите калосалната медуза, или „сърдцето на морето“, както нашитѣ рибари сполучливо я наричатъ, уловена лично отъ Царь Борисъ III въ Черно море; ще видите великолепно подредени почти всички по-едри представители отъ нашитѣ паяци (*Araneae*), между които и „черниятъ отровенъ паякъ“ (*Lathrodetus 13 guttatus*), опасенъ за жетваритѣ и косачитѣ въ Ново-загорско. И какво ли не още!

Нашитѣ, а и чуждитѣ природоизпитатели има обилно да черпятъ изъ тая богата рудница, която се нарича Царски Естествено Исторически Музей и която е лично дѣло на Негово Величество Царь Борисъ III и на Неговия Височайши Баща. Софийскиятъ Университетъ много право е оценилъ заслугитѣ и на двамата за родната наука и заслужено е далъ първата ученна степенъ „докторъ по природнитѣ науки“ на Негово Величество Царь Борисъ III,